

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/107/2016
Identifikačné číslo spisu:	4016200034
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4016200034.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa U. F., trvale bytom X., t. č. ÚVTOS Veľký Dvor 12, Želiezovce, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 07. marca 2016, č. k. 23Sd/20/2016-20, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 07. marca 2016, č. k. 23Sd/20/2016-20, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom zo 07. marca 2016, č. k. 23Sd/20/2016-20, krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XY zo dňa 16. októbra 2015, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z 25. mája 2015 z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne v Leviciach zo dňa 25. mája 2015, navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola u navrhovateľa určená na 10%.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, aké boli závery posudkov posudkových lekárov pobočky a ústredia Sociálnej poisťovne z 25. mája 2015 a 12. januára 2016 a na tom základe považoval za preukázané, že navrhovateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky pre priznanie nároku na invalidný dôchodok a preto napadnuté rozhodnutie odporkyne ako vecne správne a vydané v súlade so zákonom potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že jeho zdravotný stav nebol posudkovými lekármi dostatočne prešetrený a opätovne preskúmaný z dôvodu perforácie bubienka v ľavom uchu a strate sluchu; poukázal pritom na správy z interného, pneumologického a spirometrického vyšetrenia.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Podľa § 5 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach. Túto povinnosť nemajú, ak je účastník konania zastúpený advokátom.

Navrhovateľ v konaní nebol zastúpený advokátom.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že krajský súd oznámil navrhovateľovi, že dňa 07. marca 2016 bude pojednávanie v konaní o jeho invalidnom dôchodku. Podaním doručeným Krajskému súdu v Nitre dňa 08.02.2016 navrhovateľ požiadal o ustanovenie advokáta a krajský súd mu listom zo 16.02.2016 oznámil, že o právne zastúpenie môže požiadať príslušné centrum právnej pomoci. Následne krajský súd uskutočnil dňa 07. marca 2016 pojednávanie a pojednával v neprítomnosti navrhovateľa podľa § 101 ods. 2 O.s.p., aj keď na takýto postup neboli splnené procesné podmienky.

Odvolací súd má za to, že ak súd prvého stupňa bez toho, aby navrhovateľa riadne poučil o tom, kde a v akej lehote môže požiadať o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov a neposkytol mu na ten účel primeranú lehotu, a napriek tomu vec prejednal a rozhodol, takým postupom navrhovateľovi odňal možnosť konať pred súdom.

Odňatie možnosti konať pred správnym súdom predstavuje taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba považovať aj situáciu, keď účastník konania nie je plne oboznámený so svojimi procesnými právami a povinnosťami.

Procesným právom účastníka je aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Odvolací súd je toho názoru, že krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal. V napadnutom rozsudku uviedol len obsah posudkov posudkových lekárov a citoval zákonné ustanovenia, avšak nevyporiadal sa žiadnym spôsobom s námietkami navrhovateľa, neuviedol akými úvahami sa pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne riadil a ako vec sám právne posúdil. Nedostatok dôvodov rozhodnutia súdu a tým aj jeho nezrozumiteľnosť je rovnako dôvodom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu odstrániť vyššie uvedené vady konania, predovšetkým umožní účastníkovi konania požiadať o zastúpenie z radov advokátov, o tejto možnosti ho riadne poučí a poskytne mu primeranú lehotu. Následne opätovne preskúma zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne a dostatočne sa vysporiada s námietkami navrhovateľa vo vzťahu k úplnosti, objektívnosti a presvedčivosti posudkov posudkových lekárov. V novom rozhodnutí vo veci krajský súd znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.